

سازمان در جست و جوی معنا

جلد ۱

منابع انسانی و ایمان

دکتر عقیل منصوری

www.ketab.ir

سرشناسه	: منصورى، عقيل، ۱۳۵۹ شهريور -
عنوان و نام پديدآور	: سازمان در جست و جوى معنا/ عقيل منصورى.
مشخصات نشر	: تهران: شاپرك سرخ، ۱۳۹۹ -
مشخصات ظاهرى	: ج ۲ :
شابك	: ۳۹۰۰۰۰ ريال: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۳۶۷-۴
وضعيت فهرست نويسى	: فيبا
مندرجات	: ج. ۱. منابع انساني و ايمان. -
موضوع	: دين در محل كار
موضوع	: Religion in the workplace
موضوع	: رفتار سازمانى -- جنبه هاى مذهبي
موضوع	: Organizational behavior -- Religious aspects
موضوع	: سازمان -- جنبه هاى مذهبي -- اسلام
موضوع	: -- Religious aspects -- Islam Organization
موضوع	: معنويت
موضوع	: Spirituality
موضوع	: سازمان
موضوع	: Organization
رده بندي كنگره	: ۶۵BL
رده بندي ديوبى	: ۱۷۸۵/۲۹۱
شماره كتابشناسى ملي	: ۶۳۱۳۸۶۸

سازمان در جست و جوى معنا

جلد ۱

نويسنده : دكتر عقيل منصورى ويراستار: هدى اسماعيل نژاد

ناشر : شاپرك سرخ نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۹۹

قيمت : ۳۹۰۰۰ تومان چاپ و صحافى : شاپرك شمارگان : ۱۰۰۰

شماره شابك: ۳-۳۶۷-۴۶۳-۶۰۰-۹۷۸ شابك دوره: ۰-۳۶۸-۴۶۳-۶۰۰-۹۷۸

انتشارات شاپرك سرخ

تهران ، ميدان انقلاب اسلامى ، ابتداى خيابان آزادى ، كوچه شهيد جنتى ، پلاك ۲۴ واحد ۱

۰۲۱-۶۶۹۳۳۷۴۶ www.shaparak.com ۰۹۱۲-۲۱۴۴۶۰۰

كلييه حقوق مادى و معنوى اثر متعلق به نويسندگان بوده و هرگونه كپى و تكثير غيرمجاز بوده

و پيگرد قانونى خواهد داشت.

فهرست

مقدمه	۹
روایت انسان با ایمان در عرصه‌ی کار	۱۶
جنبش ایمان در کار	۲۸
انسان و معنویت	۳۴
انواع معنویت	۳۵
کار با گوهر معنوی	۳۷
تعریف معنویت و معنویت در محل کار	۴۰
تأثیرات و مزایای معنویت برای سازمان	۶۴
سیر تکاملی نظریه‌ها	۷۶
معنویت یا مذهب؟	۸۱
معنویت و مذهب در اسلام	۸۹
نگرش‌های معنویت در کار	۹۴
الگوواره (پارادایم)‌های مختلف معنویت	۹۸
پارادایم هستی‌گرا	۹۹

- ۱۰۱ پارادایم اخلاقی
- ۱۰۲ پارادایم بوم-انسان‌گرا
- ۱۰۳ پارادایم مدرنیست/کارکردگرایانه
- ۱۰۴ پارادایم پست مدرن
- ۱۰۵ پارادایم مذهبی
- ۱۱۱ تاثیر معنویت بر برخی از جنبه‌های زندگی سازمانی
- ۱۱۲ خلاقیت
- ۱۱۳ صداقت و اعتماد
- ۱۱۴ رضایت شخصی
- ۱۱۵ تعهد
- ۱۱۶ عمل کرد سازمانی
- ۱۱۷ تجلی معنویت در سازمان
- ۱۱۸ کار معنادار
- ۱۲۱ شکوفایی
- ۱۲۳ یک‌پارچگی، سازگاری ارزش‌ها
- ۱۲۴ صداقت
- ۱۲۶ معنویت و رهبری

مقدمه

مطالعات انسانی در حوزه مدیریت به همه اجزای شکل دهنده رفتارهای انسانی می‌پردازد و در این فضای مفهومی، فرهنگ، سنت و اعتقادات انسانی به نحو بسیار پر اهمیتی در انسان شناسی مدیریت مورد بهره برداری قرار گرفته است.

معنویت از واژه لاتینی *spiritus* گرفته شده و به معنای نقش زندگی یا روشنی برای بودن و تجربه کردن است (رایلی^۱ ۲۰۱۴، ص ۱۸۹). متأثر از تعریف‌ها و رویکردهای گوناگون به معنویت، تمایز بین دین و معنویت نزد صاحب نظران محل اختلاف شده است. معنویت به لحاظ تاریخی در دین ریشه دارد (فلیپس^۲، ۱۹۷۵) اما کاربردهای رایج آن ممکن است با یک سنت دینی خاص همراه نباشد (روحاس، ۲۰۱۸ ج، ص ۷۹)

محققان مراتب مختلف و متعددی از علاقه مندی به معنویت در محیط کار را ذکر کرده‌اند (به عنوان مثال (ففر^۳ ۲۰۰۳، ۵۳؛ گایکالن

^۱ Riely

^۲ Philipps

^۳ Pfeffer

و جرکویچ (۲۰۰۳، ۸۸). این علاقه تعجب آور نیست، زیرا در رشته‌های دیگر علوم اجتماعی و فیزیکی نیز به خوبی ثابت شده است که تقریباً در همه جهان، مردم تمایل و انگیزه زیادی برای یادگیری یافتن معنی در کار خود دارند و یا عضو شدن در یک گروه که در آن در مقابل سهم خود در عمل کرد گروه، احساس ارزش کنند (گایکالن و جرکویچ ۲۰۰۳، ۸۹).

نقش معنویت و مذهب در محیط کار، حوزه تحقیقاتی نسبتاً جدیدی است که در رشته‌های علمی که عموماً ارتباطی با مطالعات روان‌شناسی مذهبی و معنوی ندارند، پدیدار شده و توجه به آن‌ها تنها در طول چند دهه گذشته مشخص شده است (بل^۴ و تیلور^۵، ۲۰۰۳؛ دوچن^۶ و پلومان^۷، ۲۰۰۵؛ الف^۸؛ فرای^۹ و نیسویکر^{۱۰}، ۲۰۱۳، ۱۶۳؛ هیکس^{۱۱}، ۲۰۰۳، ۳۰۲؛ کینجرسکی^{۱۲} و اسکریپنک^{۱۳}، ۲۰۰۴؛

^۴ Bell

^۵ Taylor

^۶ Duchon

^۷ Plowman

^۸ Fry

^۹ Nisiewicz

^{۱۱} Hicks

سازمان در جستجوی معنا

کریگر^{۱۳} و فرای، ۲۰۰۹؛ کریشناکمار^{۱۴} و نک^{۱۵}، ۲۰۰۲؛ لیس^{۱۶}، ۲۰۰۳؛ روجاس^{۱۷}، ۲۰۱۸، ۲۱۲) بطوری که علاقه محققان و متخصصان، هر دو، را به همراه داشته است (کارول^{۱۸}، ۲۰۱۳، ۱۳۲؛ فرای و نیسویکر، ۲۰۱۳، ۱۶۴)

ورود مفاهیمی چون اخلاق، حقیقت، باور به خدا، درست کاری، وجدان، رادمردی، اعتماد، بخشش، مهربانی، ملاحظه، معناجویی در کار، هم‌بستگی^{۱۹} با هم‌کاران، تشویق کارکنان، حس صلح و نوع دوستی و... به پژوهش‌های جدید در حوزه مدیریت و سازمان نیز؛ همه حکایت از ظهور پارادایم جدیدی بنام معنویت در کار^{۲۰} دارند (مارکوس^{۲۰}، ۲۰۰۸).

^{۱۱} kinjerski

^{۱۲} Skrypnek

^{۱۳} Kriger

^{۱۴} Krishnakumar

^{۱۵} Neok

^{۱۶} Lips

^{۱۷} Rojas

^{۱۸} Carrol

^{۱۹} Spirituality at work

^{۲۰} Marques